4

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 4. listopadu 2011 byla v Praze podepsána Dohoda mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Slovenské republiky o spolupráci a vzájemné pomoci při poskytování konzulárních služeb a při mimořádných událostech v třetích zemích.

Dohoda vstoupila v platnost na základě svého článku 16 odst. 3 dne 1. ledna 2012.

České znění Dohody se vyhlašuje současně. Do textu přílohy, kterou tvoří vzor oznámení o vzájemném zastupování podle čl. 3 Dohody, vzory dokladů k uznání závazku a k úhradě nákladů podle čl. 6 a 7 Dohody (Smlouva o půjčce a konzulární notářský zápis) a vzor žádosti podle čl. 10 Dohody (Žádost o vydání náhradního cestovního dokladu EU), lze nahlédnout na Ministerstvu zahraničních věcí.

DOHODA
mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Slovenské republiky o spolupráci a vzájemné pomoci při poskytování konzulárních služeb a při mimořádných událostech v třetích zemích

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky a Ministerstvo zahraničních věcí Slovenské republiky (dále jen „smluvní strany“)

s přáním rozvíjet vzájemnou konzulární spolupráci;

se zřetelem na vývojové trendy v oblasti konzulární spolupráce v rámci Evropské unie;

poukazujíce na skutečnost, že výkon konzulárních funkcí upravuje Vídeňská úmluva o konzulárních stycích, podepsaná 24. dubna 1963, a s vědomím, že podle článku 8 citované Úmluvy konzulární úřad vysílajícího státu může vykonávat, pokud přijímající stát nevznese námitky, konzulární funkce v přijímajícím státu za třetí stát;

majíce na zřeteli nevyhnutelnost prohloubení účinné ochrany zájmů svých občanů a spolupráce při řešení mimořádných situací ve třetích zemích;

se dohodly takto:

PRVNÍ ČÁST
ZÁKLADNÍ POJMY

Článek 1
Definice základních pojmů

Pro účely této Dohody se považuje za:

a) „asistující smluvní stranu“ smluvní strana, jejíž stálá diplomatická mise nebo konzulární úřad (dále jen „zastupitelský úřad“) poskytuje ve třetích zemích konzulární ochranu občanům státu druhé smluvní strany,

b) „asistovanou smluvní stranu“ smluvní strana, jejíž občané mohou o konzulární ochranu ve třetích zemích žádat zastupitelský úřad státu druhé smluvní strany,

c) „občana“ občan státu asistované smluvní strany,

d) „mimořádnou událost“:

1) události související s lokálními válečnými nebo ozbrojenými konflikty v nestabilních regionech, s vnitřními nepokoji provázenými zvýšenými násilnými projevy nacionalismu, extremismu a rasové a náboženské nesnášenlivosti vůči cizincům a xenofobie;

2) události související s teroristickými aktivitami (všeobecně i přímo zaměřenými proti zájmům České republiky, Slovenské republiky a ostatních členských států Evropské unie), včetně hrozby možného použití biologických, chemických nebo radioaktivních zbraní;

3) události související s opakovanými hrozbami (např. anonymní výhružné telefonáty na zastupitelské úřady států smluvních stran nebo ostatních států a institucí Evropské unie, zasílání podezřelých zásilek zastupitelským úřadům států smluvních stran nebo ostatním státům a institucím Evropské unie), s projevy nepřátelství přijímající země nebo jejích obyvatel vůči České republice, Slovenské republice a členským státům Evropské unie včetně braní rukojmí nebo obsazení zastupitelských úřadů států smluvních stran;

4) události související s násilnými formami kriminality vůči zaměstnancům zastupitelských úřadů států smluvních stran, vůči jejich rodinným příslušníkům, vůči občanům států Evropské unie, vůči cizincům

všeobecně, vůči majetku a objektům České republiky, Slovenské republiky a ostatních států Evropské unie;

5) události způsobené živelními pohromami, průmyslovými a ekologickými haváriemi;

6) události způsobené epidemiemi závažných onemocnění.

DRUHÁ ČÁST
SPOLUPRÁCE PŘI KONZULÁRNÍ OCHRANĚ OBČANŮ

Článek 2
Všeobecné zásady

1. Zastupitelské úřady státu asistující smluvní strany poskytují konzulární ochranu občanům ve třetích státech, kde stát asistované smluvní strany nemá zřízený zastupitelský úřad nebo kde není zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany z důvodu značné vzdálenosti dostupný.

2. Smluvní strany pravidelně jednou ročně uskutečňují konzulární konzultace a vyhodnocují potřebu zastupování při poskytování konzulární ochrany ve třetích zemích. Smluvní strany se vzájemně informují o síti zastupitelských úřadů a změnách v této síti.

3. O přijatých opatřeních v oblasti zastupování při poskytování konzulární ochrany ve třetích zemích informují obě smluvní strany veřejnost prostřednictvím svých webových stránek.

4. Zastupitelské úřady státu asistující smluvní strany jsou při poskytování konzulární ochrany podle této Dohody povinny komunikovat s příslušným zastupitelským úřadem státu asistované smluvní strany a pro stanovené úkony vyžadovat písemný souhlas tohoto zastupitelského úřadu. Pokud si to vyžádají mimořádné okolnosti, mohou zastupitelské úřady státu asistující smluvní strany komunikovat přímo s ministerstvem zahraničních věcí státu asistované smluvní strany a souhlas zastupitelského úřadu nahradit souhlasem ministerstva zahraničních věcí státu asistované smluvní strany.

5. Touto Dohodou nejsou dotčena ustanovení příslušných předpisů Evropské unie v případě, že tyto předpisy stanoví jednodušší postup nebo pokud je to pro občana, kterému má být ochrana poskytnuta, výhodnější.

Článek 3
Notifikace orgánům třetích zemí

1. Zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany, který je akreditovaný nebo jinak příslušný pro daný třetí stát, oznámí orgánům tohoto státu, že konzulární ochranu jejím státním občanům bude podle této Dohody poskytovat také zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany.

2. Oznámení o poskytování konzulární ochrany občanům států smluvních stran zajistí zastupitelské úřady smluvních stran v určených zemích do třiceti (30) dnů od podpisu této Dohody.

Článek 4
Rozsah pomoci

Konzulární ochrana občanů ve smyslu této Dohody zahrnuje následující konzulární funkce:

a) pomoc v případech úmrtí;

b) pomoc v případech vážné nehody, onemocnění a zranění;

c) pomoc v nouzi a repatriace;

d) pomoc v případě zatčení nebo zadržení;

e) pomoc obětem násilných trestných činů;

f) vydání náhradního cestovního dokladu Evropské unie.

Článek 5

Pomoc v případech úmrtí

1. Pokud je zastupitelskému úřadu státu asistující smluvní strany oznámeno úmrtí občana, bezodkladně písemně informuje příslušný zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany.

2. Zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany spolupracuje při identifikaci zemřelého, vyrozumění nejbližších příbuzných a dále postupuje podle vzájemné dohody.

3. Zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany může dále přímo komunikovat s nejbližšími příbuznými. Tento zastupitelský úřad také vykoná nezbytná opatření, aby umožnil nejbližším příbuzným zesnulého získat úmrtní list.

Článek 6

Pomoc v případech vážné nehody, onemocnění a zranění

1. V případě vážné nehody, onemocnění a zranění poskytne zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany občanovi pomoc všemi vhodnými prostředky. Tato pomoc zahrnuje především informování rodiny nebo zaměstnavatele, a to buď přímo nebo prostřednictvím zastupitelského úřadu státu asistované smluvní strany, a v případě potřeby i pomoc a spolupráci při repatriaci postiženého občana.

2. V případě prokazatelné potřeby repatriace ze zdravotních důvodů zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany informuje příslušný zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany a vyžádá si jeho písemný souhlas. Tento souhlas se výjimečně nevyžaduje v mimořádných a naléhavých případech.

3. Zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany informuje zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany zejména o:

a) zdravotním stavu postiženého občana a o možnosti, případně nevyhnutelnosti repatriace postiženého občana včetně lékařského potvrzení;

b) požadavcích souvisejících s převozem postiženého občana (lékařský doprovod, jména spolucestujících osob a jiné požadované zvláštní vybavení potřebné při příjezdu do cíle);

c) údajích o lécích a jejich dávkování v průběhu cesty.

4. Zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany na základě zaslané informace ověří a následně zašle zastupitelskému úřadu státu asistující smluvní strany informace, zejména:

a) o zdravotním pojištění postiženého občana;

b) adresu trvalého nebo obvyklého pobytu postiženého občana;

c) jméno a adresu nejbližších příbuzných;

d) důležité zdravotní údaje podle potřeby.

5. V případě, že při repatriaci vzniknou finanční náklady, zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany je uhradí jen v případě, že jejich výši a účelnost písemně odsouhlasí zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany a že jejich úhrada je zajištěna podepsáním závazku o jejich úhradě.

Článek 7

Pomoc v nouzi a repatriace

1. Pomoc v nouzi může být poskytnuta zpravidla následujícími způsoby:

a) doporučením a pokynem, jakým způsobem může občan řešit stav nouze;

b) možností poskytnutí finanční pomoci ve výjimečných případech formou úhrady nezbytných nákladů na repatriaci do místa trvalého nebo obvyklého pobytu.

2. Pomoc zastupitelského úřadu státu asistující smluvní strany spočívá zejména v informaci, jakým způsobem může občan urychleně získat finanční prostředky prostřednictvím bankovních služeb, umožnění telefonického

hovoru na účet volaného, např. za účelem dohodnutí převodu finančních prostředků, zajištění letenky nebo jízdenky a podobně.

3. Pomoc při získání finančních prostředků ze soukromých zdrojů je možné poskytnout, pokud si občan v nouzi nemůže pomoci vlastními prostředky. Zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany může např. zprostředkovat spojení s příslušným zastupitelským úřadem státu asistované smluvní strany a požádat ho, aby kontaktoval příbuzné, známé nebo banku za účelem poskytnutí finančních prostředků.

4. Finanční pomoc je možné poskytnout jen výjimečně, v omezeném rozsahu, dohodnutou formou a se souhlasem asistované smluvní strany v případech, kdy prokazatelně nebylo možné finanční pomoc poskytnout jinými formami, např. přímým bankovním převodem, pomocí rodiny, zaměstnavatele nebo jiného subjektu.

5. Při řešení požadavku na finanční pomoc k zajištění repatriace postupuje zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany následovně:

a) získá od občana jeho úplné osobní údaje, informace o důvodech jeho žádosti, informace o jeho osobních poměrech, jména příbuzných, známých a zaměstnavatele a údaje o majetku (např. o bankovním účtu) ve státu, jehož je občanem či na jiném místě; údaje o možnostech zajištění závazku, který by vznikl poskytnutím finanční pomoci;

b) zašle všechny dostupné informace o občanovi zastupitelskému úřadu státu asistované smluvní strany a požádá o jeho písemný souhlas s poskytnutím finanční pomoci a repatriace na území státu asistované smluvní strany nebo do jiného dohodnutého místa;

c) v případě souhlasu asistované smluvní strany zajistí zpracování dokladů k uznání dluhu a závazku k úhradě dohodnutým způsobem a jejich úředně ověřený podpis oprávněnou osobou;

d) zakoupí a vydá nevratnou letenku/jízdenku (non-refundable ticket) nebo nevratnou objednávku letenky/ /jízdenky;

e) repatriovaným občanům není možné poskytnout zálohu v hotovosti s výjimkou minimální částky potřebné na zaplacení potravin a na nepředvídatelné výdaje před cestou a v jejím průběhu. Výše této částky musí být uvedena a specifikována v uznání závazku;

f) náklady za nadváhu zavazadel mohou být za repatriovaného občana uhrazeny pouze ve výjimečných případech, a to s výslovným souhlasem příslušných úřadů státu asistované smluvní strany. Tyto náklady musí být uvedeny a specifikovány v uznání závazku;

g) v mimořádných a naléhavých případech může poskytnout finanční pomoc a uhradit nezbytné výdaje za občana i bez souhlasu příslušného zastupitelského úřadu státu asistované smluvní strany.

6. Pokud při zpracování dokladů k uznání závazku a dluhu vzniknou finanční náklady na správní poplatky (např. správní poplatek za úřední ověření podpisu na uznání závazku), zastupitelské úřady států smluvních stran tyto poplatky nevyberou, pokud to umožňuje vnitrostátní právní úprava.

7. Zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany ve lhůtě do deseti (10) dnů od poskytnutí finanční pomoci doručí zastupitelskému úřadu státu asistované smluvní strany zprávu o poskytnuté pomoci se specifikací finanční pomoci a dva originály úředně ověřených dokladů k uznání závazku a dluhu. Současně požádá o refundaci finančních nákladů na účet zastupitelského úřadu v té měně, ve které byla finanční pomoc poskytnuta.

8. Zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany na základě žádosti zastupitelského úřadu státu asistující smluvní strany zkontroluje úplnost a správnost doručených dokladů a ve lhůtě do třiceti (30) dnů od doručení žádosti zajistí refundaci nákladů na účet zastupitelského úřadu státu asistující smluvní strany.

9. Finanční pomoc, která byla poskytnuta bez předchozího písemného souhlasu asistované smluvní strany, je možné asistující smluvní straně refundovat pouze v případě, že se prokáže stav mimořádné nouze a nemožnost zajištění příslušného souhlasu asistované smluvní strany.

Článek 8

Pomoc v případě zatčení nebo zadržení

1. Pokud zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany získá informaci o zatčení nebo zadržení občana (dále

jen „zadržený“), vyrozumí o tom příslušný zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany, aniž by byl dotčen článek 36 Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích.

2. Zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany uvede zejména:

a) jméno a příjmení zadrženého;
b) informace potvrzující, že jde o občana;
c) údaje o cestovním dokladu nebo jiném dokladu totožnosti;
d) místo a datum narození;
e) adresu bydliště;
f) jméno, adresu a telefonní číslo nejbližších příbuzných;
g) zda mají být informováni nejbližší příbuzní;
h) pravděpodobné obvinění;
i) místo zadržení;
j) povolený jazyk pro komunikaci;
k) zda má zadržený právního zástupce; pokud ano, jeho jméno a adresu;
l) zda může být povolena kauce a v jaké výši;
m) možný trest.

3. Základní povinností zastupitelského úřadu státu asistující smluvní strany je dbát na to, aby zacházení se zadrženým odpovídalo minimálním uznávaným mezinárodním standardům včetně standardů uvedených ve Standardních minimálních pravidlech OSN pro zacházení s vězni z roku 1955 a v Základních zásadách zacházení s vězni z roku 1990. Zastupitelský úřad také dbá na to, aby úroveň zacházení se zadrženým nebyla horší než s občany přijímajícího státu.

4. Zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany poskytuje konzulární ochranu zadržené osobě ve stejném rozsahu, jako kdyby se jednalo o jejího vlastního státního příslušníka.

Článek 9

Pomoc obětem násilných trestných činů

1. Občanovi, který se stal obětí násilného trestného činu (dále jen „oběť“), poskytne zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany bezodkladně potřebnou pomoc, zejména:

a) pomůže oběti zpravidla při získání co nejrychlejší lékařské pomoci a právní rady a poučí ji, jak bezodkladně ohlásit trestný čin příslušným policejním orgánům, a v případě potřeby jí při tom pomůže;
b) pokud existuje možnost získat odškodné podle místních pravidel, poradí zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany obětem, jak o odškodné požádat.

2. O podrobnostech násilného trestného činu a jeho závažnosti zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany písemně informuje zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany.

Článek 10

Vydání náhradního cestovního dokladu EU

1. Zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany může vydat občanovi asistované smluvní strany náhradní cestovní doklad Evropské unie. Podmínky vydávání náhradního cestovního dokladu Evropské unie upravují zvláštní předpisy Evropské unie[1]).

2. Občan vyplní formulář žádosti, ve kterém uvede jméno a příjmení, pohlaví, datum, místo a stát narození,

[1]) Rozhodnutí zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 25. června 1996 o zavedení náhradního cestovního dokladu (96/409/SZBP).

adresu místa trvalého nebo obvyklého pobytu, státní občanství, plánovaný den odjezdu, cílovou, případně tranzitní zemi, předpokládanou dobu trvání cesty a důvod podání žádosti o vydání náhradního cestovního dokladu. K žádosti přiloží dvě fotografie a doklady prokazující totožnost a státní občanství.

3. Formulář žádosti spolu s ověřenou fotokopií dokumentů prokazujících totožnost a státní občanství občana zašle zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany příslušnému zastupitelskému úřadu státu asistované smluvní strany. V případě, že občan nedisponuje dokladem totožnosti a dokladem prokazujícím státní občanství, asistující smluvní strana požádá zastupitelský úřad státu asistované smluvní strany o součinnost při ověření totožnosti a státního občanství žadatele.

4. Po obdržení souhlasu asistované strany vydá zastupitelský úřad státu asistující smluvní strany náhradní cestovní doklad Evropské unie a vybere od občana poplatek za vydání náhradního cestovního dokladu v souladu s právním řádem asistující smluvní strany.

TŘETÍ ČÁST

SPOLUPRÁCE PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH

Článek 11

Předmět spolupráce

1. Smluvní strany budou spolupracovat v oblasti předcházení mimořádným událostem v zahraničí a při přípravě poskytování pomoci zaměstnancům zastupitelských úřadů států smluvních stran v zahraničí, jejich rodinným příslušníkům, státním příslušníkům států obou smluvních stran a v případě potřeby i státním příslušníkům ostatních členských států Evropské unie v zahraničí.

2. V rámci spolupráce si smluvní strany budou vzájemně vyměňovat nezbytné informace a v případě potřeby organizovat společná pracovní setkání za účelem řešení aktuálních mimořádných událostí v zahraničí.

Článek 12

Formy spolupráce

V rámci spolupráce budou smluvní strany zejména:

1. průběžně si vyměňovat směrnice a metodiku, seznamovat se s metodikou práce druhé smluvní strany při mimořádných událostech, vyměňovat si zkušenosti a poznatky z řešení mimořádných událostí v zahraničí;
2. přímo nebo prostřednictvím zastupitelských úřadů států smluvních stran se budou dle potřeby informovat o důležitých vnitropolitických a zahraničněpolitických otázkách souvisejících s vývojem směřujícím k mimořádné události v zahraničí;
3. podle potřeby společně řešit aplikaci doporučení, pokynů a předpisů Evropské unie týkajících se řešení mimořádných událostí v zahraničí;
4. průběžně konzultovat a vyměňovat si zkušenosti s využíváním informačních a jiných technických a komunikačních prostředků určených pro podporu řešení mimořádných událostí v zahraničí;
5. při mimořádných událostech v zahraničí si vzájemně poskytovat informace důležité pro zajištění ochrany a bezpečnosti svých státních příslušníku ve třetích zemích;
6. na požádání vysílat zástupce svého krizového štábu na zasedání krizového štábu ministerstva druhé smluvní strany;
7. podle potřeb a po vzájemné konzultaci koordinovat své bezpečnostní předpisy ve vztahu k třetím zemím.

Článek 13

Náhrada výdajů

Pokud se smluvní strany nedohodnou jinak, nebude žádná z nich uplatňovat vůči druhé smluvní straně nárok na

náhradu výdajů vynaložených v důsledku zajištění ochrany a bezpečnosti státních příslušníků druhé smluvní strany při praktickém řešení vzniklé mimořádné události v zahraničí podle této části Dohody.

ČTVRTÁ ČÁST

Společná a závěrečná ustanovení

Článek 14

Přílohy

1. Ve lhůtě do třiceti (30) dnů ode dne podpisu Dohody si smluvní strany dohodnou a formou výměny diplomatických nót potvrdí vzory dokladů k uznání závazku a k úhradě nákladů, postup zastupitelských úřadů států smluvních stran podle čl. 6 a 7, vzor oznámení podle čl. 3 a vzor žádosti podle čl. 10, které budou tvořit nedílnou součást této Dohody.

2. Změny a doplnění příloh této Dohody je možné provést formou výměny diplomatických nót.

3. Smluvní strany zplnomocňují k provedení tohoto článku Dohody:
   – za českou stranu: ředitele odboru konzulárních činností MZV ČR
   – za slovenskou stranu: ředitele odboru konzulárních služeb MZV SR.

Článek 15

Řešení sporů

Případné spory vyplývající z provádění této Dohody budou řešeny formou přímých konzultací.

Článek 16

Závěrečná ustanovení

1. Touto Dohodou nejsou dotčena práva a povinnosti, které pro státy smluvních stran vyplývají z jiných mezinárodních smluv.

2. Tato Dohoda může být měněna nebo doplněna na základě dohody smluvních stran. Změna a doplňky musí být provedeny písemně.

3. Tato Dohoda vstoupí v platnost první den druhého měsíce následujícího po dni jejího podpisu.

4. Tato Dohoda se uzavírá na dobu pěti (5) let. Její platnost bude automaticky prodlužována o další dva roky, pokud ji žádná ze smluvních stran písemně nevypoví nejpozději tři (3) měsíce před uplynutím příslušné doby platnosti.

Článek 17

Zrušovací ustanovení

Dnem vstupu této Dohody v platnost pozbývají platnosti:

a) Ujednání mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Slovenské republiky o spolupráci v oblasti konzulárních služeb ze dne 4. února 1993;

b) Ujednání mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Slovenské republiky k provádění článku 1 Ujednání mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Slovenské republiky o spolupráci v oblasti konzulárních služeb ze dne 4. února 1993 sjednané výměnou nót ze dne 7. března 2003;

c) Protokol mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Slovenské

republiky o spolupráci a vzájemné pomoci při mimořádných událostech a krizových situacích v zahraničí ze dne 12. října 2004.

Dáno v Praze dne 4. listopadu 2011 ve dvou původních vyhotoveních, každé v českém a slovenském jazyce, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Karel Schwarzenberg v. r.
místopředseda vlády
a ministr zahraničních věcí

Za Ministerstvo zahraničních věcí
Slovenské republiky

Mikuláš Dzurinda v. r.
ministr zahraničních věcí